

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 élvévre 6.—
 negyedévre 3.—
 egy óra 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 50. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 50. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: MATHEOVITS FERENC Dr.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 50. — Telefon-szám: 515.

Német-francia konfliktus.

Törökország nagy veresége után reorganizálni akarja hadseregét és Németországból kért katonai missiót, mely ezt a feladatot teljesítse. Liman von Sanders tábornok vezetése alatt a küldöttség a múlt hónapban meg is érkezett, a szultán nagy tisztelettel fogadta azt és Liman generálist pár nappal ezelőtt a konstantinápolyi első ezred parancsnokává nevezte ki.

Ezt a kinevezést nagyon zoknyavolta a Hármass Entente, mert úgy tekintették azt, mint a Hármass Szövetség diadalát Törökországban.

Legelőször Oroszország szólalt fel. Első terve az volt, hogy egyenesen Berlinben tesz kérdést a katonai misszió dolgában, de ez illogikus és veszedelmes eljárás lett volna; a Hármass Entente tehát inkább abban állapodott meg, hogy együttesen tesznek lépést a Portánál ebben az ügyben. Persze ez a lépés csak diszkrét kérdésre szorítkozhatik, reklamálni, tiltakozni annál kevésbé lehet, mert Törökországnak joga van arra, hogy úgy szárazföldi, mint tengeri haderejét bármelyik nagyhatalom tisztjei által képeztesse ki.

A Hármass Entente nagykövetei ezt a közös lépést meg is tették a török kormánynál, magyarázatot kértek a nagyvezértől, hogy minő szerepe lesz Liman von Sanders tábornoknak és az őt kísérő tiszteknek és figyelmeztették őket azokra a jogi és ténybeli nehézségekre, melyeket ez a megbízás előidézhet.

A nagyvezér haladékosan kért, s akkorra ígérte meg válaszáat, bizonyára azért, hogy ezalatt Berlinben tudakozódhassék az adandó válasz iránt, miközben hivatalos és félhivatalos lapjai

által sejteni engedte, hogy mi lesz a válasz.

A negyvennyolc óra leteltével a nagyvezér megtartotta ígértét, megadta a felvilágosító választ a német katonai misszió kérdésében. — Kijelentette, hogy Liman von Sanders tábornok hatásköre csak a tisztán technikai dolgokra és a katonai kiképzésre terjed ki. Hozzáteszi azt is, hogy a Dardanellák és a Bosporus erősségei fölötti parancsnokság, a katonai törvénytörés és hatóságok nem tartoznak a német generális hatáskörébe, hanem azok egyenesen a hadügyminiszternek vannak alárendelve.

Ez a kijelentés, mint mondtuk, teljesen megfelel azoknak az előzetes híreszteléseknek, melyeket a török és német félhivatalosok előre jeleztek.

Von Sanders helyzete tehát egészen más lesz, mint volt annak idején von der Goltz német tábornok helyzete. Ő csak „katonai oktató” lesz papíron, tényleg azonban az ő szerepkörét meghatározza az a fontos parancsnokság, melyet rábíztak és nagyon valószínű, hogy azok a török tábornokok, kik őt körülveszik, nem lesznek mások, mint az ő akaratának vak eszközei és végrehajtói.

Csak hogy — mint a legújabb tavoratok jelentik, — az Entente hatalmak nem elégednek meg e válasszal, s Franciaország erélyes lépésre határozta el magát. — Valószínű, hogy követelni fogja, miszerint a Porta tegye közzé a szerződést melyet Németországgal kötött.

Ez pedig nagyon kényes kérdés, mert egyrészt Németország tiltakozhatik az ellen, de másrészt maga Törökország is kijelentheti, hogy megálázó reá nézve, ha a Hármass Enten-

te kételkedik az ő szavában. — De meg akkor Németország ép oly joggal követelhetné, hogy tegyék közzé azt az angol-török szerződést is, amely a török tengeri haderő reorganizálását az angol admirálisra bizza.

A kérdés tehát sokkal kényesebb, mint az első pillanatra látszik, s nem lehet előre tudni, hogy minő következményeket vonhat maga után arra nézve, ki annak megbolygatásáért magára vállalja a felelősséget.

Az egészben csak az bizonyos és ez az, hogy Németország befolyása Törökországra egyre nagyobbodik. Közében vannak a bagdadi vasutak s ezáltal az egész kisázsiai forgalom; befolyása alá kerül a Bosporus; közében van a szultán, a kormány, a parlament és az egész állami gépezet, azon egyszerű tény következtében, mert övé a főparancsnokság a hadseregben és ő irányítja a jövő katonai nemzedék nevelését.

Ezt szeretné ellensúlyozni a Hármass Entente. Oroszország kezdeményező lépését úgy a párizsi, mint a londoni külügyi hivatal rokonszenvvel fogadta. De az oroszok sokkal erélyesebb támogatást követeltek.

Ezt az erélyesebb támogatást látszik most Franciaország nyújtani akkor, midőn a külügyminiszter elhatározta, hogy erélyes lépéseket fog tenni — Nem lehetetlen, hogy Franciaország finansziális nyomást fog gyakorolni Törökországra, annál is inkább, mert ily módon csak a franciák büntethetik a portát. Az események elé az egész világ éber figyelme szegődik.

A legszebb nyomtatványok Égető Testvérek könyvnyomdájában, Kapu-utca 50. szám alatt készülnek. Telefon 5-15.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy *Kut-utca 23. szám és Hosszú-utca 148. szám alatti huscsarnokaimbana* husárok a következők:

1 kg. marhahus 104—120 K
 1 „ bélszín adalék nélkül 200 „

1 kg. sertéshus 136 K
 1 „ zsírnak való szalonna nagyban 152 „
 1 „ hárj 176 „

Bélszint lehet 50—100 grammonként is kapni. — Prima sertések pörköelve félben, sonka és zsír megrendelhetők házhoz szállítva a legolcsóbb árak mellett. — —

Tisztelettel: **Kádár Mihály**
 mészáros-mester.

tanácsos, helyettes pénzügyigazgató, Hnidy Ottó dr. árvászéki elnök és dr. Hantz Mihály vármegyei főorvos havi jelentései után következett. Hosszas vita után a közigazgatási bizottság úgy határozott, hogy e kérdésben érdemileg még nem határoz, hanem felhívja Brassó város tanácsát, hogy a régi katonai lövőde felett tervbevelt temetőhely talaját sürgősen vizsgálta meg és erről legkésőbb április végeig tegyen jelentést. E jelentés beérkezése után fog érdemben dönteni a létesítési határidő kérdésében. A Bolgárszegben létesítendő köztemető ügyét egyelőre nem tárgyalta a közigazgatási bizottság. Ezután Knörr Ferenc dr. kir. ügyész, Pintér Gábor kir. tanfelügyelő és Jüttner Kálmán az államépítészeti hivatal főnökének havi jelentése következett, mellyel a közigazgatási bizottság ülése véget is ért.

NAPIHIREK.

Halálozás. Rombauer Emil főigazgató, a Budapest V. ker. áll. főreáliskola igazgatója, mint igaz részvétellel értesülünk, tegnap este 8 órakor Budapesten hirtelen meghalt. Rombauer Emil sokáig volt a brassói áll. főreáliskola igazgatója, ahonnan néhány évvel ezelőtt került a budapesti V. ker. főreáliskola élére. Az elhunytban Rombauer Tivadar dr. brassói ügyvéd édesatyját gyászolja.

A Kath. Kör és Népszövetségi estélyre a jegyek nagyrésze teljesen elfogyott. A nagy keresetre való tekintettel a rendezőség az erkély emelvényre is bocsájtott ki jegyeket, melyek a mai naptól fogva Hubert Hedwig Kolostor utca 29. sz. a. üzletében előre váltathatók.

Miért késelt a ma reggeli gyors. A ma reggeli budapesti gyorsvonat több mint 3 óra késéssel érkezett be Brassóba. Mint értesülünk a késés oka az volt, hogy Alvinc állomás mellett a nyílt pályán egy tehervonat siklott ki. A pálya rendbe hozatala késleltette a gyorsvonatot.

Reklám estély. A már 10 év óta fennálló, „Brassói Magyar Jótékony Nőegylet” a minden évben szokásos estélyét az idén Magyar Reklám Estély elnevezése alatt 1914 január hó 24-én tartja a Vigadó emeleti összes termeiben. Ezen estély műsorában a reklámozandó cégeket, az illető cégeknek megfelelő, stilszerű és a cég szakmáját kifejezésre hozó, urhölgyek és urak, a színpadon allegorikus csoport képekben fogják bemutatni. Az előkészületek nagyban folynak és a vigalmi bizottság tagjai ugyancsak kivesszik részüket a serény munkálkodásból. A meghívók szétküldettek s ha valaki tévedésből meghívót nem kapott volna, úgy az forduljon Zsuffa Jenő egyleti titkárhoz (vármegye I. em.) Jegyeket a Simay testvérek utóda és Király Lajosnál lehet váltani.

Hulla a sineken. Lapunk tegnapi számában külön helyen foglalkoztunk a barcarozsnyói vasuti elgázolás áldozatával. E helyen azt is megírtuk, hogy a vizsgálat oly irányban terjesztett ki, hogy nem e gyilkosság áldozata Morova János? A brassói kir. törvényszék vizsgáló bizottsága tegnap szállott ki a helyszínére a hulla megvizsgálása végett. A vizsgálóbizottságban részt vett Dr. Vernes István kir. ügyész, Ábrahám István kir. ítélőtáblai bíró, vizsgálóbíró, Kecs-keméthy Zsigmond kir. törv. orvos és Temesvári Gyula kir. törv. jegyző, mint jegyzőkönyvvezető. A vizsgálóbizottság az esti órákban érkezett vissza Rozsnyóról, mikor is

kérdést intéztünk a vizsgáló bizottság egyik tagjához a vizsgálat eredményét illetőleg, aki elmondotta, hogy a vizsgálat nem tudta megállapítani azt, hogy gyilkosság áldozata a szerencsétlen véget ért ember, s a hullán csupán az elgázolás tényét állapította meg. Minden valószínűség tehát arra mutat, mint azt a nyomozás egyik része is igazolja, hogy Morova valószínűleg egyik közeli faluban lakó szomszédjához akart menni és így történt az elgázolás. Ez csak azonban feltevés. Hogy hogyan történt a katasztrófa, azt az áldozat magával vitte a mozdony alá, a titok szálait pedig széttépték a vonat kerekei.

Idegenforgalom Brassóban a múlt évben. Brassót a múlt évben 13194 idegen kereste föl. Még pedig Afrikából 3, Albániából 5, Amerikából 24, Ázsiából 53, Belgiumból 10, Boszninából 4, Bulgáriából 58, Dániából 1, Németországból 398, Angliából 23, Franciaországból 49, Görögországból 10, Hollandiából 2, Olaszországból 56, Macedóniából 3, Ausztriából 1760, Romániából 4135, Oroszországból 9, Svédországból 1, Svájcban 22, Szerbiából 4, Törökországból 39, Magyarország különböző vidékeiről 6545. Ezek közül laktak az Arany Körteben 47, Continentálban 983, Európában 2366, Grandban 739, Jobinál 111, Kertsch villában 172, Koronában 5075, Metropolitánban 195, Predeál szállóban 108, Fehér Bányában 205, Fehér Ló szállóban 440, Privát lakásokban 2703. Az idegenek átlag 6 napot töltöttek Brassóban.

Apollo Bioscop kedd és szerda jan. 13 14-iki nagy dráma műsora. Lago Maggiore látványos. Aki másnak vermet és humoros. A polgári halál (olasz vérbosszu) társadalmi dráma 3 felvonásban. Csak egy napsugár, történet egy vak asszonyról és csunya férfiből 3 felvonásban.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 13. A képviselőház tegnapi ülésén este 7 óráig beszélt Bakonyi. Az elnök többször figyelmezteti, hogy fejezze be beszédét.

Bakonyi kijelentette, hogy szigoruan a javaslat bírálatával foglalkozik.

Az ellenzék hangosan tiltakozik az elnök önkényes figyelmeztetése ellen. Bakonyi 8 órát beszélt. Ma folytatják a sajtóvitát.

A képviselőház ülése.

B u d a p e s t, jan. 13. A képviselőház mai ülésén Papp Zoltán függetlenségi képviselő beszélt több órán keresztül. Élesen kritizálja a kormánynak a sajtójavaslattal elérni akaró centralizációs törekvéseit. Apponyi interpellációjára holnap kerül sor, amikor is Tisza ismertetni fogja az oláh paktálás tárgyalásait.

Pestvármegye a kormány ellen.

Ma tartotta Pestvármegye törvényhatósági bizottsági ülését, amelyen Pálóczy Horváth József azon ismeretes javaslata került tárgyalás alá, hogy

tiltakozzon a törvényhatóság Tisza oláh és nemzetiségi paktálásai miatt. A kormány óriási erőfeszítése dacára 190 szavazattal jelentékeny többséggel elfogadta a törvényhatósági bizottság Pálóczi Horváth indítványát.

A budapesti gyilkosság tetteseit elfogták.

Ma délelőtt egy zálogházban a rendőrség elfogott egy munkáskülsőjű egyént, aki a meggyilkolt Turchanyi Elzának ékszereit akarta elzalogosítani. Az illető beismerte, hogy az ékszereket Nick Gusztáv nevű barátjától kapta, aki egy szomszédos vendéglőben várakozik reá. A detektívek a jelzett helyen tényleg megtalálták Nicket, Lang Márton nevű munkástársával együtt, akik a Thék féle butorgyárban dolgoznak.

Bevitték őket a főkapitányságra, ahol Nick bevallotta, hogy Turchanyi házvezetőnőjével, Kóbori Rózával együtt követték el a gyilkosságot. Lang teljesen ártatlan. A gyilkosság részleteit így beszélte el Nick:

Késő este behatoltunk a házvezetőnővel Turchányi hálószobájába, aki éppen lefeküdni készült. A házvezetőnő lecsavarta a villanyt, miközben én Turchányit egy törülköző kendő segítségével megfojtottam. A megtalált ékszereken és értékeken kívül csupán 100 korona készpénzt vettünk el.

Ezen vallomás alapján a rendőrség Nicket és Kóbori Rózát letartóztatta, Lang Mártont pedig szabadon bocsájtotta. A letartóztatottakról ujjlenyomatokat vettek, lefényképezték s részletes jegyzőkönyvvel együtt áttették az ügyészségre. Turchányi Elza holttestét csütörtökön temetik.

A képviselőház és az urakháza együttes ülése.

Bécs, jan. 13. Az urakháza és a képviselőház együttes ülése éjfél után fél 2-ig tartott. Az ülés kompromisszummal végződött, melyhez a jelenlevők valamennyien s a miniszterelnök a kormány nevében beleegyeztek. A kompromisszum két jelentéktelen pont kivételével a képviselőház határozatával egyezik. A létminimumot 1000 koronában állapították meg.

Német politikus Magyarországról.

München, jan. 13. A birodalmi gyűlés elnöke Pascha, aki egyben elnöke a kiállítási bizottságnak is, egy gyűlésen mondott beszédében nemcsak politikai, hanem gazdasági érdekből is szükségesnek mondotta a hármasszóvetség fennállását.

Németországnak pártolni kell Magyarországot azon törekvésért, hogy ipari állammá legyen s ezt úgy éri el, ha Németország ipari szükségletét, melyet eddig más országoktól szerzett be, Magyarországtól vásárolja.

Lázár Mór

Weisz-Mihály-u. 3.
órás és aranyműves.

Arany- és ezüstnemű javítást, vagy átalakítást, órák igazítását elvállalja felelősség mellett jutányos áron. Régi arany és ezüstneműt, órákat becserél ujjakkal. Tört ékszereket vesz a legmagasabb áron.

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,

Fekete-utca 33. Megbízhatóan készítenek minden szakmába vágó munkát.

Asztalosok:

Kiss Balázs,

Közép-utca 24. Épület- és bútorsztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.

Butorraktárak:

Zachariás Márton,

Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardeleán Szilárd,

Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árak mellett.

Both József,

Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan esz-közi.

Borsovitzky Lajos,

Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a leg-olcsóbb árban elfogad.

Nagy Ferenc,

Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,

Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők dus választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmak mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.

Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,

Hirscher-u. 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, iüszér, friss és sós halak, valódi kóser-italok.

Drogériák:

Kraft és Herberth,

ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Ajánlható cégek Brassóban:

Divatáru-kereskedők:

Graef Testvérek,

Kolostor-utca 9. Uri és női divatáruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárusítja. Ujdonság elegáns férfi nyakkendőben és fehérneműekben.

Éttermek:

Európa szálló étterme,

Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitünő italok. Pilseni ősforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Gyertyagyárak:

Peteu János,

Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,

Tehénpiac 4. Divatos szabás, első-rangu kivitel, jutányos árak.

Kósa Albert,

Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,

Hosszu-utca 14. Egyenruházati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,

Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruházati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festék-kereskedések:

Arsu Miklós,

Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Vésnök Náhmaier
Ferencz
Brassó, Weisz Mihály-utca 17. sz.

Készít pecsétnyomókat, cimereket, monogramokat érc és emailtáblákat, cimtáblákat és ruggyantabélyegzőket. —

Fényképészek:

Kovács Sándor,

Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. 12 drb. re-mek szép stereoskopkép Brassó, Budapest, Bécs, Belgrád, New-Jork stb. stereoskoppal együtt 10 korona. Minden további kép 40 fillér.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszerelde,

Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jókarban tartása elvállaltatik.

Gépraktárak:

Wetzel Ottó,

Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffenrad és Kosmos-kerékpárok.

Kárpitosok:

Vajda Gyula,

Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Hefegyártók:

Incze Károly,

Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Zeides Alfréd,

Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenfajta ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszont-eladónak árendemény.

Hefeüzletek:

R. Mihaletz utóda,

Kapu-utca 13. Első brassói kefe-üzlet. Alapított 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Viszontelárusítók árendeményben részesülnek.

Közsörpüs és késesek:

Durighello L.,

Kapu-utca 16. Első brassói mű-és homoru közsörpüs motor üzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Rőtélgyártó:

Hertrich József,

Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak mellett. Viszonteladónak árendemény.

Elegáns és kifogástalan kivitelű polgári és egyenruhák csakis

JANCSIKA M.

BRASSÓ, Vasut-utca 17.
szerezhetők be.

Legújabb divatu kizárólag Scherg-féle gyapju szövetek, valamint csendőrségi felszerelések raktára.

Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Mechanikus:

Littmann Róbert,

Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,

Hirscher-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép kivitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,

Hirscher-u. 6.

Szűcsök:

Szabó Béni,

Kórház-utca 11. Szörmeárak javítását, átalakítását, fehér szörmek tisztítását, valamint mindennemű szörmeárak készítését új szörmekből legutolsó divat szerint készítenek mérsékelt árban. Raktáron tartok különféle szörmeket. Elsőrangú szakismeretem folytán a legmagasabb igényeknek is megfelelek.

Vegyztisztítók:

Schmitz József,

Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csiptét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Bartha-féle vendéglő,

(Hosszufalu) bérlije Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulóhelyek, jó konyha, kitünő italok, kőbányai és Czelli sör.

Vésnökök:

Sole Lipót,

Ruggyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogramok és a szabadalmazott marhalevel-szárazbélyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 5. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-23.

Nem okoz gondot a bevásárlás.

Inget, gallért, kézelőt, nyakkendő, harisnyát alsó ruhát, női fehérneműt és még sok fel nem sorolt cikket meglepő olcsó árakon vehet

a Brassói Versenyáruházban
== Kapu-utca 35. ==

Egy nagyobb alkalmi vételből kifolyólag eddig nem létezett árak mellett történik a kiárusítás.

A legjobb minőségért kereskedem.

Nem tetsző árut kicserélek.

Használja fel mindenki e kedvező alkalmat.

Nyomatott Égető Testvérek nyomdájában, Kapu-utca 50. szám,